

12 juni 2009: Bezoek Nationaal Park Lauwersmeer

Introductie:

Het Nationaal Park Lauwersmeer ligt op de grens van Groningen en Friesland en wordt gekenmerkt door een combinatie van land en water, rust en ruimte. In de jaren '60 werd met een afsluitdijk de Lauwerszee afgesloten van de Waddenzee om het achterliggende land tegen het zeewater te beschermen. Hiermee verdween veel van wat onder invloed van de Waddenzee met de getijden en de mix van zoet en zout water was ontstaan. Toen de Lauwerszeedijk in 1969 klaar was ontstond voor dit gebied een nieuw landschap. Door de rust achter de dijk ontstonden op de oude zandplaten duinwildernissen met grassen, struiken en heel veel riet. Deze 'nieuwe' natuur oefende een grote aantrekkingskracht uit op zoogdieren en vogels, hetgeen tot op de dag van vandaag dit gebied zijn specifieke karakter geeft. Dit 6000 hectare grote gebied werd uitgeroepen tot Nationaal Park en in november 2003 geopend door minister Veerman.

Wat komt iemand met een lichamelijke beperking tegen bij de voorbereiding:

- via informatie op papier:

Bij het VVV Lauwersland en Staatsbosbeheer kan men kaarten kopen van het gebied met informatie over wandelen, fietsen en autoroutes. Op geen van deze kaarten is specifieke informatie voor mensen met een beperking aangegeven

- via internet:

Op de website www.lauwersmeer.org treft men onder "Wat kan ik doen?" informatie aan voor rolstoelgebruikers. Hierin zijn links opgenomen naar het Rondvaartbedrijf Lauwersmeer en twee rolstoelroutes. De rolstoelroutes zijn geheel beschreven met vermelding van de totale afstand. Informatie over speciale voorzieningen, zoals gehandicaptoiletten, ontbreken.

Bezochte locaties in het NP Lauwersmeer:

Het gebied van het Nationale Park Lauwersmeer is zeer uitgebreid en divers. Binnen dit gebied wordt het beheer gevoerd door Staatsbosbeheer. Enerzijds zijn op enkele onderdelen in dit gebied particuliere exploitanten actief, anderzijds liggen er een aantal recreatieve bestemmingen buiten de grenzen van het Nationale Park, waar een gedeeld gebiedsbelang mee bestaat. Voorbeelden hiervan zijn de camping en horecavoorzieningen bij het Boozewijf en Landal Green Parks Suyderoogh en Esonstad bij Oostmahorn.

Er zijn een aantal locaties, die als geschikt voor mensen met een lichamelijke beperking zijn aangemerkt. In overleg met de opdrachtgever zijn deze locaties bezocht en aan een nader onderzoek onderworpen. Hierbij hebben we steeds de aspecten van bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid betrokken.

1. Vogelkijkhut Jaap Deensgat:

Bij de vogelkijkhut is voor de slagboom, die de weg blokkeert, plaats voor enkele auto's. Er is geen speciale gehandicaptenparkeerplaats. De informatiezuil staat in het gras en is voor een rolstoeler zeer moeilijk te bekijken. Langs de slagboom is een smalle verharde strook, die bijna onneembaar is met een rolstoel. Na een paar honderd meter begint de lange met rietmatten afgescheiden gang naar de vogelkijkhut. In de kijkhut is een stenen pad naar een verlaagd kijkgat aangelegd, dat intussen een decimeter hoger ligt dan de omliggende grond. Voor het kijkgat is geen onderrijdbaar deel, zodat een rolstoelgebruiker dwars moet staan voor de opening om er goed dichtbij te komen.

2. Rolstoelroute Ballastplaatbos:

Hier zijn door Staatsbosbeheer mooie betonnen fietspaden aangelegd. Deze paden zijn zeer geschikt voor rolstoelen omdat ze 1.20 meter breed zijn. In het bos is van alles te beleven. In de route komt men twee bruggetjes tegen. Deze bruggetjes zijn 1.25 cm breed. Aan de ene kant is er een leuning langs de brug, aan de andere kant niet, waardoor men hier goed in het water kan kijken. De route is ongeveer 3 km lang.

Bij het begin van het fietspad mag men de auto parkeren op het gras. Er staat ook hier weer een fraaie informatiezuil, die echter zo ver van het verharde pad af staat dat een rolstoelgebruiker er niet zonder hulp bij kan komen. Dit geldt ook voor de twee bankjes, die nog verder weg langs de bosrand staan. Er ontbreekt informatie over lengte van het pad en wat men er tegenkomt.

3. Vissteiger Nieuwe Robbengat:

Vlak langs een weg ligt een vissteiger met een drietal plekken voor rolstoelgebruikers. Ook hier kan men de auto in de berm parkeren. De steiger is goed toegankelijk en biedt een gevoel van veiligheid omdat er regelmatig iemand langs komt. Helaas heeft deze plek veel last van de heersende windrichting: ruwe golven en men zit volop in de wind.

4. Boozewijf:

Terras is goed bereikbaar

Grenzend aan het gebied van het Nationale Park ligt een camping nabij een jachthaven met voorzieningen als een winkel, overdekte- en buiten- speelruimte, een restaurant en enkele wandelpaden.

Er is voldoende parkeergelegenheid, waarbij een tweetal gehandicaptenparkeerplaatsen. De bestrating en de helling naar het terras zijn geschikt voor rolstoelgebruikers, hoewel de hellinghoek niet voor alle rolstoelgebruikers geschikt is.

5. Rondvaart op het Lauwersmeer:

Door het Rondvaartbedrijf Lauwersmeer worden rondvaarten aangeboden met het schip 'De Vlinderbalg' dat ook ruimte biedt aan rolstoelgebruikers. Er zijn verschillende opstappunten. Het schip heeft nog geen gehandicaptoilet. Bij navraag werd verteld dat deze voorziening in de winter van 2009/2010 zal worden gerealiseerd.

6. Haven Lauwersoog:

Ruime toegang

De horecagelegenheid is ruim en goed toegankelijk. Het gehandicaptoilet is niet al te groot, waardoor een rolstoelgebruiker alleen recht voor de wc kan komen en dan al omdraaiend over moet glijden. Er zijn geen afzonderlijke gehandicaptenparkeerplaatsen op het haventerrein. Het haventerrein is op zich goed verhard en ruim, maar wordt anderzijds intensief gebruikt. In Schierzicht bevindt zich een door ieder te raadplegen bibliotheek met vooral vogelboeken, en een computer waar vogelwaarnemingen in het NationaalPark kunnen worden geraadpleegd én toegevoegd.

7. Jachthaven Noordergat:

Bij de haven zijn twee gehandicaptoiletten aanwezig, waarvoor de sleutel op te halen is bij de havenmeester. Er is voldoende ruimte voor een rolstoelgebruiker om in de toiletruimte naast de wc te manoeuvreren, mits de afvalbak wordt verplaatst.

8. Uitzicht op zandplaten met vogels bij De Keeg:

Er is een ruime parkeerstrook zonder speciale gehandicaptenparkeerplaats. Het schelpenpad naar het omheinde uitzichtbankje is smal en hobbelig geworden door binnengroeiend gewas. Met hulp kan een rolstoelgebruiker hier wel genieten van het uitzicht met de vele vogels.

9. Vogelkijkhut Sylkajút:

Er is een ruime parkeerstrook zonder speciale gehandicaptenparkeerplaats. Vanaf de weg loopt een met rietmatten afgeschermd pad naar de hut. Het pad is wat hobbelig en vertoont ingroeiend gewas aan beide zijden waardoor het voor rolstoelen wat smal is. De vogelkijkhut heeft een tweetal zeer geschikte plekken voor rolstoelgebruikers. Er is een horizontaal blad voor de kijkopening aangebracht, waardoor deze plek gedeeltelijk onderrijdbaar is en de rolstoelgebruiker voorover kan leunen en heel ontspannen van het uitzicht kan genieten.

10. Vissteiger Dokkumerdiep:

Ook hier voldoende parkeerplaatsen, maar zonder speciale gehandicaptenparkeerplaats. Vanaf de parkeerplaats loopt een asfaltpad naar de waterkant. Dit pad is erg hobbelig en op enkele plaatsen door boomwortels ongeschikt voor rolstoelgebruikers. De vissteiger ligt ver van de weg af. De visplaats is voorzien van een hoge leuning die het vissen vrijwel onmogelijk maakt. De locatie is voor een visplaats minder geschikt.

11. Kollumerwaard:

Vanaf een ruime parkeerstrook (zonder gehandicaptenparkeerplaats) kan men via een veerooster in het beschermd gebied komen. Over de roosterijzers is een tweetal rijplaten gelast die voor de meeste rolstoelgebruikers een gemakkelijke overgang biedt. Voor gebruikers met een smalle (sport-)rolstoel zijn de platen minder geschikt. Langs de parkeerplaats is een geluidswal aangebracht. Een betonnen trap biedt toegang tot een uitzicht op het gebied. Er is met een lang glooiend pad een mogelijkheid gemaakt om met een rolstoel boven te komen. De verharding van dit pad bestaat uit grof gebroken asfalt en is grotendeels overgroeid, hobbelig en in het begin te steil.

Conclusie:

Het Nationale Park Lauwersmeer is een prachtig natuurbelevingsgebied. Ook mensen met een lichamelijke beperking zijn hier welkom. Maar niet alles is geschikt voor mensen met een lichamelijke beperking, hetgeen ook niet overal mogelijk of noodzakelijk is. Zowel gebiedskaarten als ander schriftelijk materiaal bieden nog te weinig informatie.

De website www.lauwersmeer.org biedt wel enige informatie voor rolstoelgebruikers, maar kan uitgebreid worden met nuttige informatie. Zo is er bijvoorbeeld niet vermeld waar een gehandicapten toilet te vinden is.

Er is nog geen echt bezoekerscentrum, maar er zijn wel plannen om de Bosschuur van Staatsbosbeheer hiertoe te gaan verbouwen. Een uitgelezen kans om een goed toegankelijk centrum te realiseren.

Er zijn een aantal interessante plekken, waar mensen met een lichamelijke beperking, waaronder rolstoelgebruikers, kunnen genieten van de prachtige omgeving en de rijke flora en fauna.